

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 14. mája 1996 predbežne prerokoval podnet [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vo veci porušenia práva na štátne občianstvo Slovenskej republiky postupom orgánov cudzineckej polície Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Podnet [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie práva na štátne občianstvo Slovenskej republiky postupom orgánov cudzineckej polície Slovenskej republiky o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

2. Podnet [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v časti požadujúcej prikázanie ústavodarnej iniciatívy vláde Slovenskej republiky o d m i e t a pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavný súd Slovenskej republiky dostal 28. februára 1996 podanie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] označené ako "prehlásenie". Z jeho obsahu, ako aj z pripojených príloh, vyplynulo, že pisatelia podania sú naturalizovaní kanadskí štátni občania pôvodom zo Slovenska.

V priebehu roku 1993 menovaní navštívili Slovenskú republiku, a to [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] 9. júna 1993 a [REDAKOVANÉ] 22. 11. 1993 so vstupom cez hraničný prechod Petržalka. Orgány cudzineckej polície Slovenskej republiky od

nich požadovali úhradu colných a vízových poplatkov, čím pisateľom podania, podľa ich názoru, "bezprávne odňali štátne občianstvo Slovenskej republiky" a diskriminovali ich voči "naturalizovaným Čechom". Napriek viacerým ústnym a písomným urgenciám na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky sa nedomohli uspokojivého vysvetlenia tohoto, podľa ich názoru, protiústavného postupu orgánov cudzineckej polície Slovenskej republiky (čl. 5 ústavy). Požiadali preto, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní o podnete podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vyniesol rozhodnutie, ktorým by:

"1. Potrestal orgány cudzineckej polície Slovenskej republiky za bezprávne odňatie našej štátnosti v maximálnej hodnote, ktorá je priaznivá čestnému súdu, aby podobný prípad sa nikdy neopakoval.

2. Nariadiť OCP zaplatiť nám za osobnú finančnú stratu od júna 1993 doteraz, ktorá je doteraz 150 000 slovenských korún.

3. Nariadiť vláde Slovenskej republiky, aby sa postarala o priamom zakotvení "rodného práva" v Ústave Slovenskej republiky."

1. Ústavný súd Slovenskej republiky je oprávnený konať aj o podnete fyzických alebo právnických osôb, ktorým namietajú porušenie svojich základných práv, pokiaľ im právny poriadok Slovenskej republiky neposkytuje na ich ochranu už žiadny právny prostriedok nápravy a konaniu ústavného súdu nebráni námietka nepríslušnosti. Pisatelia podnetu na Ústavný súd Slovenskej republiky uviedli, že postupom cudzineckej polície Slovenskej republiky v dňoch 9. júna 1993 a 22. novembra 1993 došlo k "bezprávnemu odňatiu štátneho občianstva Slovenskej republiky", čo je v rozpore s čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý uvádza, že "Nikomuto nemožno odňať štátne občianstvo proti jeho vôli". Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu Ústavný súd Slovenskej republiky skúma, či sú splnené procesné podmienky oprávňujúce jeho prijatie na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ podnet podmienky prijatia na ďalšie konanie nespĺňa a tento nedostatok nie je možné odstrániť ani výzvou sudcu spravodajcu na jeho doplnenie alebo spresnenie, ústavný súd podnet odmietne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Jednou z podmienok, splnenie ktorej skúma ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podnetu, je zistenie príčinnej súvislosti medzi základným právom,

porušenie ktorého pisateľ podnetu namieta, a označeným konaním, opomenutím alebo rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým k namietanému porušeniu práva údajne došlo. V prípade, že Ústavný súd Slovenskej republiky dôjde k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi základným právom, porušenie ktorého sa namieta a postupom štátneho orgánu, podnet odmietne pre nesplnenie zákonom predpísanej náležitosti, pretože postup štátneho orgánu nevytvára možnosť porušenia namietaného základného práva alebo slobody.

Pisatelia podnetu na Ústavný súd Slovenskej republiky uviedli, že postupom orgánov cudzineckej polície Slovenskej republiky došlo k porušeniu ich základného práva uvedeného v čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý určuje, že nikomu nemožno odňať štátne občianstvo proti jeho vôli.

Uvedené ustanovenie Ústavy Slovenskej republiky sa vzťahuje k štátnemu občianstvu Slovenskej republiky, a preto k porušeniu tohoto základného práva môže dôjsť len u tých osôb, ktoré nadobudli štátne občianstvo Slovenskej republiky na základe zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky a niektorým zo spôsobov v ňom uvedených.

Vo svojom podnete na Ústavný súd Slovenskej republiky však jeho pisatelia netvrdili a ani nepreukázali, že sú občanmi Slovenskej republiky a že jej štátne občianstvo nadobudli po 1. januári 1993 niektorým zo spôsobov upravených v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky. Vo svojom podnete naopak uviedli, že pri prechode hraníc na hraničnom priechode Petržalka "sme sa preukázali kanadskými pasmi, v ktorých je jasne napísané Slovensko ako rodný štát". V roku 1993 platil na území Slovenskej republiky zákon č. 123/1992 Zb. o pobyte cudzincov na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorý uvádza vo svojom 1 ods. 3: "Cudzincom je podľa tohto zákona každý, kto podľa zákonov ČSFR nie je jej občanom". Pre úplnosť uvádzame, že tento zákon bol zrušený článkom III zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky (účinnosť nadobudol 1. júna 1995).

Keďže k porušeniu základného práva uvedeného v čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky môže dôjsť len u občanov Slovenskej republiky a keďže pisatelia podnetu nepreukázali, že po 1. januári 1993 nadobudli štátne občianstvo

Slovenskej republiky zákonom predpísaným spôsobom, neexistuje priama príčinná súvislosť medzi základným právom, porušenie ktorého namietali a označeným postupom orgánov cudzineckej polície Slovenskej republiky. Tento nedostatok podnetu nemožno odstrániť ani výzvou sudcu spravodajcu na doplnenie alebo spresnenie podnetu. Pisatelia podnetu nesplnili zákonom predpísanú náležitosť podnetu, a preto ústavný súd rozhodol, že v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ho odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

2. V časti požadujúcej, aby Ústavný súd Slovenskej republiky nariadil vláde Slovenskej republiky, "aby sa postarala o priamom zakotvení "rodného práva" v Ústave Slovenskej republiky bol podnet odmietnutý pre nepríslušnosť ústavného súdu. Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Nie je nadriadeným orgánom vlády Slovenskej republiky, a preto jej nemôže prikazovať legislatívne návrhy (vrátane návrhov ústavných zákonov).

V súlade s čl. 87 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právo zákonodarnej iniciatívy majú len výbory Národnej rady Slovenskej republiky, poslanci a vláda Slovenskej republiky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať
opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 1996

Za správnosť vyhotovenia: JUDr. Tibor Š a f á r i k
 predseda senátu